

Eesti keel 1.-3. klass

Keeleõpetusega taotletakse, et õpilane:

- väärtustab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
- tajub keeleoskust õpioskuste alusena ning oma identiteedi olulise osana;
- on omandanud põhiteadmised keelest ning õigekirjaoskuse;
- on keeleteadlik, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, arvestades kultuuris väljakujunenud keelekasutustavasid;
- kuulab, loeb ja kirjutab mõtestatult eri liiki tekste ning esitab teavet eri viisidel;
- kasutab asjakohaselt eri suhtluskanaleid; suudab leida, kriitiliselt hinnata ning kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- tunneb ja väärtustab nii rahvuskirjandust kui ka teiste rahvaste kirjandust, nii oma rahvuslikku pärimuskultuuri kui ka kodumaa kultuuritraditsioone ning kultuurilist mitmekesisust;
- on lugenud eakohast väärtkirjandust, kujundanud kirjanduse kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning rikastanud mõtte- ja tundemaailma arenenud isiksusena;
- tajub kirjandusteost kui kunstiteost, mõistab teose sisu ning hindab selle kunstilisi väärtusi;
- suudab kujundada ja väljendada oma isiklikku arvamust ning tunnustab ja arvestab teiste inimeste arvamust;
- väärtustab ausust ja õiglust ning inimväarikat ja vastutustundelist käitumist;
- oskab õppida, hangib teavet eri allikatest ning kasutab sõnaraamatuid ja käsiraamatuid;
- tunneb oma kooli ajalugu ning vilistlaskirjanike loomingut (Jaan Kross „Wikmani poisid“).

Eesti keele ainekava 1. klass

1. Ajaline maht
Inglise keele klassis 6 tundi nädalas.
Muusikaklassis 6 tundi nädalas.
Majandus-reaalklassis 6 tundi nädalas.
2. Eeldatav õpilaskontingent on 7-aastased õpilased, kes on täitnud koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava nõuded.
3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Lugemine

1. klassi lõpetaja:

- loeb teksti lause haaval, ladusalt, kõnetekstist aeglasemalt;
- loeb õpitud teksti selgelt, ladusalt, õigesti ja sobiva intonatsiooniga;
- saab käsitletud tekstist aru ning oskab küsimustele tuginedes loetu sisu edasi anda;
- teeb vahet muinasjutul, luuletusel, näidendil, mõistatusel ja vanasõnal;
- on lugenud vähemalt nelja lasteraamatut;

Kirjutamine

1. klassi lõpetaja:

- oskab teha häälikuanalüüsi: määrata suuliselt häälikute olemasolu ja järjekorda sõnas;
- oskab leida sõnas täis- ja kaashäälikuid ning täishäälikuühendit;
- oskab eristada ja märkida kirjas lühikest, pikka ja ülipikka täis- ning suluta kaashäälikut;
- oskab kirjutada k, p, t sõna algusesse ning s-i ja h kõrvale;
- oskab piiirtleda lauset ja panna lause lõppu punkti;
- oskab kasutada suurt algustähte lause alguses, tuttavate nimedes;
- oskab õigesti kirjutada mitmuse tunnust –d;
- oskab õigesti kirjutada tegusõna lõppu –b ja –vad;
- oskab kirjutada etteütlemise järgi;
- oskab teha ära kirja tahvlilt ja õpikust, tahvlinäidise järgi täita õpilaspäevikut;
- kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja –seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga;
- oskab hoida kirjutusvahendit ja istub kirjutamisel, joonistamisel õigesti.

Suuline keelekasutus (kuulamine ja kõnelemine)

- Õpetaja ja kaasõpilase jutustuse kuulamine, jälgimine
- Sõnavara rikastamine
- Loetu dramatiseerimine
- Pala laiendamine ja täiendamine
- Pala jutustamine küsimuste ja kava järgi
- Õpiku illustatsioonide kirjeldamine, jutustamine nende põhjal
- Pala sisu ennustamine
- Vaatlusoskuse arendamine
- Lihtsamad rollimängud
- Hääldus- ja intonatsiooniharjutused
- Tööjuhendi selgitamine
- Rümatöö ja paaristöö
- Pala peamõtte leidmine ja väljatoomine
- Luuletuse sisu selgitamine
- Pala tegelaste leidmine, iseloomustamine, kirjeldamine

- Eakohase teksti mõistmine
- Küsimustele tekstist sobiva vastuslause leidmine

Lugemine

- Eakohase ilukirjandusliku teksti lugemine
- Tööjuhendi lugemine
- Lugemise ilmekus, õige paus lugemisel
- Käekirjalise teksti lugemine tahvlilt
- Piltjuttude lugemine
- Lastekirjandusega tutvumine
- Lasteraamatute lugemine

Kirjutamine

- Keeleõpetus ja õigekiri
- Häälik ja täht
- Täis- ja kaashäälikud
- Tähestik
- Täishäälikute kolme pikkuse eristamine ja õigekiri
- Täishäälikuühend
- Kaashäälikuühend
- Sõna
- Lause
- Lause lõpumärk
- Suur algustäht lause algul ja nimedes
- k,p, t sõna algul
- Üks ja mitu
- Mitmuse tunnus –d
- Tegusõna olevik (mida teeb? –b ; mida teevad? –vad)
- i ja j õigekiri
- Sõnaalguline h
- Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine (15 – 20 sõna)
- Ümberjutustuse kirjutamine (lünkümberjutustus)
- Jutule alguse või lõpu kirjutamine
- Pildi, pildiseeria või küsimuste järgi jutu kirjutamine
- Õige kirjutamisasend ja pliiatsihoid
- Väikeste ja suurte kirjatähtede tundmaõppimine ning kirjutamine
- Teksti paigutusega tutvumine

- Ärakiri

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile.

5. Kasutatav õppevara

Arnek, P., Normann, K., Kriiska, L., Soro, S. Vallik, O., Vilep, H. (2018) Aabits. Tallinn: Avita

Arnek, P., Normann, K. (2018) Eesti keele õpik 1. klassile I ja II osa. Tallinn: Avita

Arnek, P. (2018) Aabitsa töövihik. Tallinn: Avita

Normann, K., Sakk, I., Savitsch, H. (2018) Uus kirjavihik. Tallinn: Avita

Arnek, P. (2018) Eesti keele töövihik 1. klassile I ja II osa. Tallinn: Avita

Tungal, L., Hiiepuu, E., Valter, E. (2006) Aabits 1.klassile. Tallinn: Avita

Hiiepuu, E., Klooren, A. (2007) Eesti keele töövihik I ja II osa. Tallinn: Avita

Hiiepuu, E. (2011) Kirjatehnika. Tallinn: Avita

6. Lõiming

- Eesti keele lõimimine loodusõpetusega

Õppekirjandus on seotud ühiskonnaelu oluliste valdkondadega, väärtustades kodu, suhteid ning kultuurilist mitmekesisust. Õppida loodust austama ning omandada sõnavara loodusobjektide ja –nähtuste osas.

- Eesti keele lõimimine matemaatikaga

Töökäskude lugemine ning ülesande mõistmine on oluline osa seos eesti keelega. Matemaatiliste jutukeste koostamine on suuline eneseväljenduse arengu osa.

- Eesti keele lõimimine kunstiõpetuse ja tööõpetusega

Illustreeritakse loetud palade, kuulatud juttude, omaloominguliste tekstide põhjal. Tööõpetuses meisterdatakse erinevaid raamatute ja rahvaloominguga seotud kunstiteoseid. Hinnatakse kaaslaste ja iseenda töid, arendades väljendus- ja analüüsioskust.

- Eesti keele lõimimine muusikaõpetusega

Laulmise juures on oluline osa tekstide mõistmisel, hääldusel ja diktsioonil. Muusikaõpetuses õpitakse tundma rahvalaule, regilaule, rütmisalme, kombeid, tähtpäevi, tavasid, traditsioone.

- Eesti keele lõimimine kehalise kasvatuses

Kehalises kasvatuses õpitakse õiget kehahoidu seismisel ja istumisel, mis on oluline teave kirjutamise ning joonistamise juures. Keha tunnetamine mootorika ja koordinatsiooni arengul. Kokkulepitud reeglite mõistmine, nendest kinnipidamine. Spordi laialdasem tutvustamine, sealhulgas tervisliku eluviisi tähtsuse mõistmine.

Eesti keele ainekava 2.klass

1. Ajaline maht
Inglise keele klassis on 6 tundi nädalas.
Muusika ja majandus-reaalklassis on 7 tundi nädalas.
2. Eeldatav õpilaskontingent on 1. klassi õppekava läbinud õpilased.
3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Kirjutamine

- Häälik, silp, sõna, lause, jutt.
- Täis- ja kaashäälik.
- Tähestik.
- Häälakupikkuse ja häälikuühendi märkimine.
- Sõna.
- Lause. Lause lõpumärk (punkt, hüüumärk ja küsimärk)
- Suur algustäht lause alguses, nimedes.
- Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade ja ilmakaarte nimetustes.
- K, p, t sõna alguses. G, b, d tuntumate võõrsõnade alguses. k, p, t s ja h kõrval;
- Üks ja mitu. Mitmuse tunnus –d.
- Ühesilbiliste sõnade õigekiri.
- Silbitamine ja poolitamine.
- Liitsõnad.
- Nimi-, omadus-, ase- ja tegusõnad
- Tegusõna olevik ja minevik (-b, -vad).
- Koma *et, sest, aga, kuid, siis* ees. Koma loetelus.
- Sidesõnad, mis ei nõua koma.
- Sõnavara: vastandsõna, lähedase tähendusega sõna.
- Sõnatähenduste täpsustamine.
- Õiged tähekujud, proportsioonid, ühtlane kirjarida, käekirja loetavus, kirjatöö välimus.

Suuline keelekasutus

- Loetud teksti jutustamine, küsimuste, etteantud kava, piltide või pildiseeria põhjal.
- Jutukeste koostamine oma kogemuste põhjal.
- Jutukeste jätkamine antud kava järgi.
- Suuline keelekasutus, viisakusväljendid.
- Tarbetekst: teade, kutse, kiri, kava, õnnitlus, retsept.
- Teabetekst: tööjuhend, sõnastik, raamatu sisukord, õpikutekst, teatmeteose tekst.

- Meediatekst: ajalehe, ajakirja tekst.
- Teksti kompositsioon: pealkiri, loo alustus, sisu, lõpetus.
- Tekstiloo: kutse, õnnitlus, teade, jutustus, ümberjutustus, kirjeldus.
- Mõisted: teade, kutse, kiri, õnnitlus, ajaleht, lugu, sõnastik, sisukord.
- Pala dramatiseerimine

Lugemine

- Eakohaste tekstide lugemine
- Tööjuhendi lugemine
- Loetu üle arutlemine, selle kohta küsimuste esitamine
- Pala tegelaste ja koha määratlemine
- Olulise leidmine ja väljatoomine
- Küsimustele sobiva vastuslause leidmine tekstist
- Kava järgi lugemispalast vastavate osade leidmine

Suuline keelekasutus

- oskab kuulata eakohast teksti ja täita selle põhjal töökorraldusi
- oskab tähelepanelikult kuulata kaasvestlejat, esinejat
- oskab esitada luuletust peast
- oskab loetu, kuuldu ja oma kogemuste põhjal jutustada
- oskab kirjeldada pildi põhjal

Lugemine

- mõistab loetavat teksti
- oskab lugeda ladusalt, ilmekalt ja õigesti õpitud teksti, saab aru eakohasest tundmatust tekstist
- oskab lugeda luuletust ja õpetaja abil selle sisu avada
- tunneb ära jutustuse, luuletuse, mõistatuse, vanasõna
- saab aru kirjalikest tööjuhustest
- oskab lugeda dialoogi
- teab nimetada lastekirjanikke
- oskab anda omapoolset hinnangut loetule
- oskab pauseerida koma, punkti, küsi- ja hüüdlauseid
- loeb läbi vähemalt 8 soovituslikku lasteraamatut
- täidab loetu kohta lugemispäevikut

Soovituslik kirjandus

- Muinasjutt. Muistend. Mõistatus. Vanasõna. Jutustus. Luuletus. Näidend. Piltjutt.
- Mõisted: autor, pealkiri, tegelane, kunstnik, kahekõne.
- Loetavad ja tunnis käsitletavad kirjanduse eri liike ja žanreid esindavad tekstid valitakse eesti ja väliskirjanike loomingu: Ernst Enno, Feliks Kotta, Ellen Niit, Eno Raud, Aino Pervik, Helju Mänd, Jaan Rannap, Iko Maran, Lehte Hainsalu, Leelo Tungal, Astrid Reinla, Andrus Kivirähk, Henno Käo või teised; Astrid Lindgren, Tove Jansson, vennad Grimmid, Hannu Mäkela, Charles Perrault, Piret Raud, Kristiina Kass, Jaanus Vaiksoo, Ilmar Trull.
- 2. klassis loeb laps keskmiselt 8 ilukirjanduslikku teost.

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile.

5. Kasutatav õppevara

Hiiepuu, E., Tungal, L. (2007) Eesti keele õpik 2.klassile I ja II osa. Tallinn: Avita

Hiiepuu, E. (2007) Eesti keele töövihik 2.klassile I ja II osa. Tallinn: Avita

Saro, A., Arnek, P. (2019) Eesti keele õpik 2.klassile I ja II osa. Tallinn: Avita

Arnek, P., Raidlepp, M., Vainola, K. (2019) Eesti keele töövihik 2.klassile I ja II osa. Tallinn: Avita

6. Lõiming

- Eesti keele lõimimine loodusõpetusega

Õppekirjandus on seotud ühiskonnaelu oluliste valdkondadega, väärtustades kodu, suhteid ning kultuurilist mitmekesisust. Õppida loodust austama ning omandada sõnavara loodusobjektide ja –nähtuste osas.

- Eesti keele lõimimine matemaatikaga

Töökäskude lugemine ning ülesande mõistmine on oluline osa seos eesti keelega. Matemaatiliste jutukeste koostamine on suuline eneseväljenduse arengu osa.

- Eesti keele lõimimine kunstiõpetuse ja tööõpetusega

Illustreeritakse loetud palade, kuulatud juttude, omaloominguliste tekstide põhjal. Tööõpetuses meisterdatakse erinevaid raamatute ja rahvaloominguga seotud kunstiteoseid. Hinnatakse kaaslaste ja iseenda töid, arendades väljendus- ja analüüsioskust.

- Eesti keele lõimimine muusikaõpetusega

Laulmise juures on oluline osa tekstide mõistmisel, hääldusel ja diktsioonil. Muusikaõpetuses õpitakse tundma rahvalaule, regilaule, rütmisalme, kombeid, tähtpäevi, tavasid, traditsioone.

- Eesti keele lõimimine kehalise kasvatusega

Kehalises kasvatuses õpitakse õiget kehahoidu seismisel ja istumisel, mis on oluline teave kirjutamise ning joonistamise juures. Keha tunnetamine motoorika ja koordineerimise arengul.

Kokkulepitud reeglite mõistmine, nendest kinnipidamine. Spordi laialdasem tutvustamine, sealhulgas tervisliku eluviisi tähtsuse mõistmine.

Eesti keele ainekava 3.klass

1. Ajaline maht
5 tundi nädalas, kokku 175 tundi
2. Eeldatav õpilaskontingent on 2.klassi õppekavas läbinud õpilased.
3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Õigekeelsus

- Häälilik, silp, sõna, lause, jutt.
- Täis- ja kaashäälilik.
- Tähestik.
- Häälakupikkuse ja häälikuühendi märkimine.
- Sõna.
- Lause. Lause lõpumärk (punkt, hüüumärk ja küsimärk).
- Suur algustäht lause alguses, nimedes.
- Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade ja ilmakaarte nimetustes.
- K, p, t sõna alguses. G, b, d tuntumate võõrsõnade alguses.
- k, p, t s ja h kõrval;
- Üks ja mitu. Mitmuse tunnus –d.
- Ühesilbiliste sõnade õigekiri.
- Silbitamine ja poolitamine.
- Liitsõnad.
- Nimi-, omadus-, ase- ja tegusõnad
- Tegusõna olevik ja minevik (-b, -vad).
- Koma *et, sest, aga, kuid, siis* ees. Koma loetelus.
- Sidesõnad, mis ei nõua koma.
- Sõnavara: vastandsõna, lähedase tähendusega sõna.
- Sõnatähenduste täpsustamine.
- Õiged tähekujud, proportsioonid, ühtlane kirjarida, käekirja loetavus, kirjatöö välimus.

Tekstiõpetus

- Argitekst: suuline keelekasutus, kõnetus- ja viisakusväljendid.
- Tarbetekst: teade, kutse, kiri, kava, õnnitlus, retsept.
- Teabetekst: tööjuhend, sõnastik, raamatu sisukord, õpikutekst, teatmeteose tekst.
- Meediatekst: ajalehe, ajakirja tekst.
- Teksti kompositsioon: pealkiri, loo alustus, sisu, lõpetus.
- Tekstiloomed: kutse, õnnitlus, teade, jutustus, ümberjutustus, kirjeldus.

- Mõisted: teade, kutse, kiri, õnnitlus, ajaleht, lugu, sõnastik, sisukord.

Soovituslik kirjandus

Loetavad ja tunnis käsitletavad kirjanduse eri liike ja žanreid esindavad tekstid valitakse eesti ja väliskirjanike loomingust: Ernst Enno, Feliks Kotta, Ellen Niit, Eno Raud, Aino Pervik, Helju Mänd, Jaan Rannap, Iko Maran, Lehte Hainsalu, Leelo Tungal, Astrid Reinla, Andrus Kivirähk, Henno Kääri või teised; Astrid Lindgren, Tove Jansson, vennad Grimmid, Hannu Mäkelä, Charles Perrault, Joel Chandler Harris, Elwin Brooks White, Annie M. G. Schmidt, Eduard Uspenski, Mika Keranen.

Muinasjutt. Muistend. Mõistatus. Vanasõna. Jutustus. Luuletus. Näidend. Piltjutt.

Mõisted: autor, pealkiri, tegelane, kunstnik, kahekõne.

3. klassis loeb laps keskmiselt 9 ilukirjanduslikku teost.

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile.

5. Kasutatav õppevara

Kloren, A., Tungal, L. (2008) Eesti keele õpik 3.klassile I ja II osa. Tallinn: Avita

Kloren, A. (2008) Eesti keele töövihik 3.klassile I ja II osa. Tallinn: Avita

6. Lõiming

- Eesti keele lõimimine loodusõpetusega

Õppekirjandus on seotud ühiskonnaelu oluliste valdkondadega, väärtustades kodu, suhteid ning kultuurilist mitmekesisust. Õppida loodust austama ning omadada sõnavara loodusobjektide ja nähtuste osas.

- Eesti keele lõimimine matemaatikaga

Töökäskude lugemine ning ülesande mõistmine on oluline osa seos eesti keelega. Matemaatiliste jutukeste koostamine on suuline eneseväljenduse arengu osa.

- Eesti keele lõimimine kunstiõpetuse ja tööõpetusega

Illustreeritakse loetud palade, kuulatud juttude, omaloominguliste tekstide põhjal. Tööõpetuses meisterdatakse erinevaid raamatute ja rahvaloominguga seotud kunstiteoseid. Hinnatakse kaaslaste ja iseenda töid, arendades väljendus- ja analüüsioskust.

- Eesti keele lõimimine muusikaõpetusega

Laulmise juures on oluline osa tekstide mõistmisel, hääldusel ja diktsioonil. Muusikaõpetuses õpitakse tundma rahvalaule, regilaule, rütmisalme, kombeid, tähtpäevi, tavasid, traditsioone.

- Eesti keele lõimimine kehalise kasvatusega

Kehalises kasvatuses õpitakse õiget kehahoidu seismisel ja istumisel, mis on oluline teave kirjutamise ning joonistamise juures. Keha tunnetamine motoorika ja koordinatsiooni arengul.

Kokkulepitud reeglite mõistmine, nendest kinnipidamine. Spordi laialdasem tutvustamine, sealhulgas tervisliku eluviisi tähtsuse mõistmine.

3. klassi lõpetaja:

- loeb õpitud ja võõrast teksti selgelt, ladusalt, õigesti ja sobiva intonatsiooniga;
- mõistab häälega ja endamisi lugedes teksti sisu, oskab vastata teemakohastele küsimustele;
- tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi; muinasjutu, mõistatuse, vanasõna; kirja;
- oskab töötada tekstiga eakohaste juhiste alusel;
- oskab eristada väidet, küsimust, palvet, käsku, keeldu;
- oskab leida lähedase ja vastandtähendusega sõnu;
- oskab luuletust peast esitada;
- oskab loetust jutustada;
- oskab kuuldu, vaadeldu, ja loetu kohta arvamust avaldada;
- oskab kuulata eakohast teksti ja toimida saadud sõnumi kohaselt;
- oskab küsimuste toel edasi anda õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi, teatrietenduse sisu;
- oskab kõnes ja kirjas kasutada terviklauseid;
- oskab koostada kutset, õnnitlust;
- oskab arusaadavalt jutustada läbielatud sündmustest;
- oskab arusaadavalt väljendada suhtlusolukordades: palumine, küsimine, selgitamine, keeldumine, vabandamine, tänamine;
- oskab tuntumate sõnade algusse kirjutada g, b, d
- oskab kasutada lihtsamat sõnastikku;
- oskab kirjas õigesti märkida käändsõna mitmuse nimetava lõppu ja tegusõna pöördelõppe;
- oskab piiritleda lauset ja panna lauselõpumärke;
- oskab asesõnu õigesti kirjutada;
- oskab kasutada suurt algustähte lause alguses, inimese- ja loomanimeses ning tuntumates kohanimeses;
- oskab kirjutada etteütlemise järgi ja kontrollida kirjutatut näidise järgi;
- kasutab kirjutamisel õigeid tähekujusid ja seoseid, kirjutab loetava käekirjaga;